

Myrmecina graminicola

Trögmyra

Steklar, Myror

NE

NA

LC

Livskraftig (LC)

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Hymenoptera (steklar), **Familj:** Formicidae (myror), **Släkte:** *Myrmecina* (skrynkemyror), **Art:** *Myrmecina graminicola* - trögmyra (Latreille, 1802) **Synonymer:** *Myrmicina graminicola* Latreille, 1802, *Formica graminicola* Latreille, 1802

Kännetecken

Arbetare: Längd 3 mm. En mycket robust myra med kraftiga längsåsar på huvudet och mellankroppen. Huvudet är brett med svagt insvängd bakkant. Mellankroppen är också bred framtill och har markerade "skuldror". Kroppen är nästan svart, på vissa ställen (särskilt huvudets främre del, petiolus och postpetiolus) med en rödbrun ton. Käkar, ben och antenner är ljus rödbruna. Hela myran är starkt hårig. Munskölden har två brett åtskilda och framåt divergerande åsar som löper ut i en tand i framkanten, och mellan dem finns en mindre tand. Längst ned på huvudets sidor finns ett glatt parti som avgränsas från huvudets undersida av en längsås. Antennerna har en tresegmenterad klubba. Petiolus form är mycket karakteristisk; nästan rektangulär sedd uppifrån och vinklad som en låg husgavel sedd från sidan. På postpetiolus undersida finns ett litet, framåtriktat utskott. Mellankroppens ryggtaggar är kraftiga.

Drottning: Längd 3–4 mm. Förekommer i två former. Den ena har mörkbruna vingar och ett för myrdrottningar normalt utseende. Den andra saknar vingar och varierar från att i övrigt se ut som en normal drottning till att likna en arbetare, men med något större ögon. Av dessa är det endast den vingade formen som med säkerhet förekommer i Norden. I fråga om färg och andra arttypiska karaktärer liknar drottningen arbetaren.

Hane: Längd 3,5 mm. Svart, glatt och glänsande med mörkbruna vingar (mörkare än hos någon annan nordisk myra). Käkar, antenner, ben och könsorgan är något ljusare än kroppen i övrigt. Kroppen är kraftigt hårig. Käkarna är reducerade till ett par kulformiga bildningar, men ryggtaggarna är välutvecklade. Ögon och punktögon är påfallande stora.

Utbredning och status

Artens utbredningsområde omfattar Nordafrika och Europa, varifrån det sträcker sig österut till Mindre Asien och Kaukasus samt vidare till Korea och Japan. Norrut förekommer arten i södra England, Danmark, Norge och sydligaste Sverige (upp till Västergötland och Gotland).

Ekologi

Trögmyra *Myrmecina graminicola* förekommer i gles skog, buskmark eller helt öppna miljöer. Samhällena är små med ett 50-tal arbetare och en normal eller några ovingade drottningar. Boet anläggs i marken, ofta under en sten. Som namnet antyder rör sig trögmyran långsamt. När den störs spelar den död genom att rulla ihop sig, och den är då förmodligen väl skyddad mot rovinsekter genom sitt kraftiga hudpansar. Svärmningen sker från början av augusti till mitten av september. Ovingade drottningar och även en del normala drottningar parar sig vid boet genom att locka till sig hanar med könsferomon.

Hot

Med tanke på att så lite är känt om arten är det svårt att peka på något direkt hot mot den. Stark igenväxning av träd- och buskskikt är säkerligen förödande för dess existens, likaså uppkomsten av ett högt fåltskikt.

Åtgärder

Gynna kreatursbete i områden där arten förekommer. Det är förmodligen av betydelse att bevara ett artrikt buskskikt i betesmarkerna och åtminstone inte helt ta bort buskarna.

Övrigt

Etymologi: *graminicola* = som lever i gräs; *gramen* (lat.) = gräs; suffixet *-cola* (lat.).

Uttal: [Myrmésina *graminicola*].

Litteratur

Buschinger, A. & Schreiber, M. 2002. Queen polymorphism and queen-morph related facultative polygyny in the ant *Myrmecina graminicola* (Hymenoptera, Formicidae). – *Insectes Sociaux* 49: 344–353.

Collingwood, C. A. 1979. The Formicidae (Hymenoptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 8.

Douwes, P. 1995. Sveriges myror. *Ent. Tidskr.* 116(3): 83–99.

Douwes, P. 2012. *Myrmecina graminicola* trögmyra, s. 96–97. – I: Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Steklar: Myror–getingar. Hymenoptera: Formicidae–Vespidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Lohmander, H. 1948. Berättelse för år 1947. *Göteborgs musei årstryck 1948*. s. 19–21.

Seifert, B. 1996. *Ameisen: beobachten, bestimmen*. Naturbuch Verlag, Augsburg.

Författare

Björn Cederberg 2001. Per Douwes 2012.